

Gedragstoets maatregelenpakket - basisprincipes

- A. **Impact op naleving** is erg afhankelijk van gerichte, duidelijke en intensieve communicatie, de mate waarin naleving gemakkelijk & natuurlijk wordt gemaakt (flankerend beleid, incl veilige alternatieven) en ontwikkeling ervaren dreiging van 3^e golf / “Britse” golf. Dat kan niet goed losgekoppeld worden.
- B. **Impact op vertrouwen** snel en tijdig reageren op nieuwe ontwikkelingen is van belang voor vertrouwen, echter afschalen is gebaat bij enige traagheid - geef maatregelen de tijd om zichtbaar effect te sorteren, dan wel pas aan op basis van bredere afwegingen. Daarmee toont de overheid zich adaptief & kunnen teleurstelling bij weer opschalen voorkomen worden, dit gaat anders ten koste van draagvlak, motivatie en ook naleving.
- C. **Impact op welzijn** Sociaal contact beperkende maatregelen en sluiting van onderwijs & kinderopvang lijken grote negatieve impact te hebben op welzijn en genieten laag draagvlak – perspectief op welke sociale contact beperkende maatregelen op de nominatie staan om als 1^e versoepeld te worden zodra kan helpen.

Gedragstoets op scenario's

Doorzetten huidige maatregelen met eventueel afschaling op:

- Avondklok: Zie punt B - te snel afschalen kan de vraag oproepen of het nodig was geweest
- Basisonderwijs & kinderopvang corona-veilig open : we verwachten dat dit een aanzienlijk positieve maatschappelijke impact gaat hebben

Serie aan mogelijke afschaling opties:

- Zie B: Overweeg afschalen pas als er geen stijging op korte termijn wordt verwacht
- Creatieve oplossingen voor zo veilig mogelijk heropenen / afschalen geen/zeer beperkt risico (click & collect voor alle winkels) positief

Aanvullende overweging

- Draagvlakrelatief laag voor 2 bezoek per dag (70%). 1 bezoeker lijkt erg ingewikkeld. Overweeg alternatieven indien veilig en uitvoerbaar/simpel (bijv. contact met 1 huishouden/dag ipv 1 bezoeker/dag + 1x op bezoek/dag)

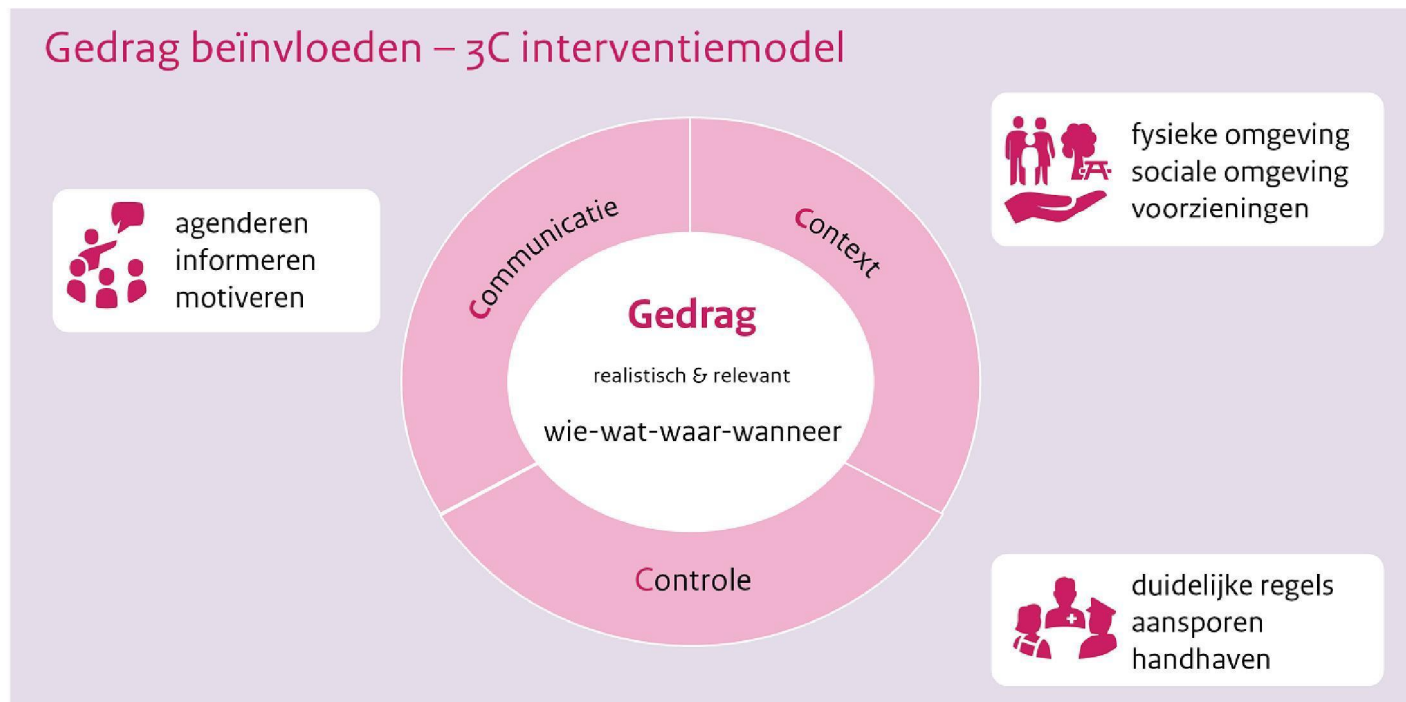

Communicatie

- Communicatie is al essentieel voor draagvlak, naleving, welzijn maar gaat zo mogelijk nog belangrijker zijn, op complexe thema's als:
 - Wat zijn de stappen uit de pandemie (perspectief op basis van vaccinatie fases)?
 - Bevorderen naleving ten tijde van oplopende vaccinatiegraad, bij mensen die vaccin hebben gehad
 - Bevorderen naleving en vaccineren bij de laag-risico groep die als laatst gevaccineerd wordt als de maatschappelijke urgentie al laag is
 - Onbekende effectiviteit vaccin: Anderen beschermen is een belangrijk argument voor mensen om te vaccineren. Hoe dit te communiceren?
 - De ontwikkeling van de pandemie blijft gepaard gaan met onzekerheden
- Een intensieve campagne en krachtig narratief over deze laatste lange etappe is erg belangrijk.

Tevens gedragsreflecties op 3 eerder gestelde vraag

A) Naleving maatregelen ten tijde van vaccinatie

- Met start vaccinaties nu nieuwe fase: extra communicatie is hierbij belangrijk. Met name ook richting de groep gevaccineerden – naleving blijft juist ook door hen voorlopig belangrijk.
- Potentieel risico is dat mensen zich na de eerste prik al risicovoller gaan gedragen.
- De informatie op rijksoverheid.nl bevat 2 (potentieel demotiverende) boodschappen A): het is onbekend of je het virus kunt verspreiden als je gevaccineerd bent. B) gevaccineerd zijn betekent niet dat je niet meer ziek kunt worden van corona. Dit vraagt heldere communicatie om burgers te helpen bij hun risico-afweging (keuzetool) en daarmee samenhangende naleving.
- Veel mensen geven als belangrijkste reden om zich te vaccineren aan dat men daardoor anderen beschermt. Boodschap A tast die bereidheid mogelijk aan
- Hoewel er al goede infomaterialen over COVID-19 vaccinatie beschikbaar is zoals filmpjes op diverse websites, vragen wij ons af hoe breed het bereik is onder de algemene bevolking is in het algemeen en specifieke groepen zoals laaggeletterden, twijfelaars en mensen met een migratie-achtergrond in het bijzonder.
- Alles overwegende verwachten we dat risicoperceptie gaat dalen bij stijgende vaccinatiegraad, waardoor naleving af zal nemen. Vooral mensen op wie de huidige maatregelen grote negatieve impact hebben zullen naar verwachting eerder laten vieren. Als versoepelingen van het pakket gelijke tred kunnen houden met stijgende vaccinatiegraad, zal naleving ook voor deze mensen gemakkelijker worden en ook draagvlak hoog blijven.

Ook hierbij: Extra inzet op **Communicatie**, extra flankerend beleid gericht op een ondersteunende

Context en ondersteun **Controle** door ook in te zetten op Verstevigen van de positieve sociale norm

Gedragsreflecties op naleving in relatie tot vaccineren op verzoek NCTV
RIVM Corona Gedragsunit | 28-1-2021

B) Effect van quarantaineverplichting op testbereidheid

Isolatieverplichting na positieve test (met boete bij niet naleving)

> Weinig effect verwacht op testbereidheid

- Mensen die zich nu laten testen zijn zich al bewust van mogelijk in quarantaine moeten
- Huidige vorm van quarantaine wordt niet als reden genoemd voor niet-testen
- Enige afname testbereidheid is wel mogelijk bij mensen voor wie de verplichting met boete bij niet naleven als te heftig of beperkend wordt ervaren (dan kijken ze de milde klachten liever wat langer aan)

Quarantaineverplichting bij terugkeer uit buitenland (met boete bij niet naleving)

> Mogelijke toename testbereidheid:

- Mensen kunnen eerder van deze verplichting af zijn bij testen na 5 dagen

Mensen lijken zich beperkt te houden aan huidige quarantaineregels bij terugkeer uit buitenland – inschatting is dat bevorderen naleving van deze specifieke quarantaineplicht effectiever is via **communicatie** (intensiever), **context** (overweeg een quarantaine faciliteit aan de grens / nabij vliegveld) en **controle** via versterken van sociale norm & sociale controle ; als alternatief voor het opleggen van lastig formeel te handhaven quarantaine verplichting met boete bij niet naleving

C) Gedragsreflecties op sociale bubbels 13-17-jarig

- De uitvoerbaarheid van de maatregel is sterk afhankelijk van de beoogde samenstelling van de sociale bubbels. Om dit beter in kaart te brengen raden wij aan om in gesprek te gaan met jongeren en brancheorganisaties voor sport, recreatie en onderwijs.
- Naleving van de maatregel is gebaat bij **heldere, concrete, en eenduidige communicatie** over de **urgentie** en **effectiviteit** van de maatregel – zowel voor jongeren als begeleiders.
- Beperking van recreatiemogelijkheden maakt het moeilijker voor jongeren om fysiek of cultureel actief te blijven, zeker als deze bubbels beperkt moeten worden tot bubbels met klasgenoten. Met fysieke, sociale en mentale schade als mogelijk gevolg. Belangrijk dat jongeren zelf hun bubbel kunnen kiezen en dat ze actief blijven.
- Faciliteer dat **alle** jongeren in sociale bubbels terecht komen. Het vormen van sociale bubbels kan kansen bieden om bestaande kansenongelijkheid op het gebied van sporten te verminderen, maar kan ook leiden tot toenemende sociale exclusie en eenzaamheid (met grote nadelige lange termijn mentale gevolgen)
- Controle op en handhaving van de toegestane sociale bubbels kan op het organisatorische niveau gebeuren (dus via scholen, sportverenigingen, etc.) De formele handhaafbaarheid van het beperken van recreatie en sport tot één sociale bubbel, en dus voorkomen dat jongeren ook in andere samenstellingen nog bij elkaar komen, lijkt lastig. Goede communicatie aan begeleiders van bubbels is essentieel.

Belang van zorgvuldige afweging, maar ook een kans om de vlucht vooruit te nemen en jongeren die nu al buiten de boot vallen, te faciliteren om in te stappen – vergt wel forse inzet van jongerenwerk,

buurtsportcoaches, cultuurorganisaties, sportverenigingen etc.